

Cuprins

Abrevieri.....	XVII
Titlul I. Considerații generale privind materia moștenirii.....	1
Capitolul I. Noțiunea și felurile moștenirii.....	1
§1. Precizări terminologice	1
§2. Noțiunea de moștenire	3
§3. Reglementarea legală a moștenirii	4
§4. Felurile moștenirii	4
4.1. Moștenirea legală.....	5
4.2. Moștenirea testamentară	6
4.3. Coexistența moștenirii legale cu moștenirea testamentară	6
4.4. Coexistența calității de moștenitor legal cu cea de legatar	7
§5. Inventarul noutăților.....	7
Capitolul II. Caracterele juridice ale transmiterii moștenirii	8
§1. Transmiterea moștenirii este o transmisiune <i>mortis causa</i>	8
§2. Transmiterea moștenirii este o transmisiune universală.....	8
§3. Transmiterea moștenirii este o transmisiune unitară.....	10
§4. Transmiterea moștenirii este o transmisiune indivizibilă.....	12
Capitolul III. Deschiderea moștenirii	14
§1. Considerații generale privind deschiderea moștenirii	14
§2. Data deschiderii moștenirii	14
2.1. Stabilirea datei deschiderii moștenirii	14
2.2. Importanța juridică a datei deschiderii moștenirii	17
§3. Locul deschiderii moștenirii.....	18
3.1. Stabilirea locului deschiderii moștenirii	18
3.2. Importanța juridică a locului deschiderii moștenirii	20
§4. Inventarul noutăților.....	22
Capitolul IV. Condițiile generale ale dreptului de a moșteni	23
§1. Considerații generale privind condițiile generale ale dreptului de a moșteni	23
§2. Capacitatea de a moșteni.....	23
2.1. Considerații generale privind capacitatea de a moșteni.....	23
2.2. Persoanele care au capacitatea de a moșteni.....	25
2.3. Persoanele care nu au capacitatea de a moșteni.....	28
2.4. Inventarul noutăților	29
§3. Nedemnitățile succesorală	30
3.1. Noțiunea și reglementarea legală a nedemnității succesorală.....	30
3.2. Natura juridică a nedemnității succesorală	30
3.3. Cazurile de nedemnități succesorală	31
3.3.1. Nedemnitățile de drept	31

3.3.2. Nedemnitățile judiciare	34
3.4. Regimul juridic al nedemnității	36
3.4.1. Regimul juridic al nedemnității de drept	36
3.4.2. Regimul juridic al nedemnității judiciare	37
3.5. Efectele nedemnității succesoriale	38
3.5.1. Efectele nedemnității succesoriale față de nedemn	38
3.5.2. Efectele nedemnității succesoriale față de terți	39
3.5.3. Înlăturarea nedemnității	40
3.6. Inventarul nouțărilor	41
§4. Vocația la moștenire	41
4.1. Considerații generale privind vocația la moștenire	41
4.2. Vocația succesorală legală	41
4.2.1. Vocația succesorală legală generală	42
4.2.2. Vocația succesorală concretă	43
4.3. Vocația succesorală conferită prin testament	44
4.4. Vocația la moștenire și capacitatea de folosință	45
4.5. Inventarul nouțărilor	45
Titlul II. Devoluțiunea succesorală legală.....	46
Capitolul I. Principiile generale ale devoluțiunii legale a moștenirii	46
§1. Considerații generale privind devoluțiunea legală a moștenirii	46
§2. Principiul chemării rudelor la moștenire în ordinea claselor de moștenitori	46
§3. Principiul proximității gradului de rudenie în cadrul aceleiași clase de moștenitori	49
§4. Principiul porțiunilor succesoriale egale cuvenite rudelor din aceeași clasă și de același grad	49
§5. Reprezentarea succesorală	50
5.1. Noțiunea și reglementarea legală a reprezentării succesoriale	50
5.2. Domeniul de aplicare a reprezentării succesoriale	51
5.3. Condițiile reprezentării succesoriale	51
5.4. Modul cum operează reprezentarea succesorală	54
5.4.1. Reprezentarea este admisă în toate cazurile	55
5.4.2. Reprezentarea este admisă la infinit	55
5.4.3. Reprezentarea operează de drept și imperativ	55
5.5. Efectele reprezentării succesoriale	56
5.6. Reprezentarea succesorală și retransmiterea dreptului de opțiune succesorală	58
§6. Inventarul nouțărilor	59
Capitolul II. Drepturile succesoriale ale soțului supraviețuitor al defunctului.....	60
§1. Considerații generale privind drepturile succesoriale ale soțului supraviețuitor	60
1.1. Reglementarea legală a drepturilor succesoriale ale soțului supraviețuitor	60

1.2. Condițiile cerute de lege soțului supraviețuitor pentru a putea moșteni	61
1.3. Relația dintre dreptul la moștenire al soțului supraviețuitor și regimul matrimonial ales.....	63
1.4. Enumerarea drepturilor succesoriale ale soțului supraviețuitor	65
§2. Un drept de moștenire în concurs cu moștenitorii din oricare dintre cele patru clase sau, în lipsa acestora, un drept de moștenire exclusiv	66
§3. Dreptul de abitație al soțului supraviețuitor	68
§4. Dreptul special de moștenire al soțului supraviețuitor	70
§5. Procedura de calcul al drepturilor succesoriale ale soțului supraviețuitor	74
§6. Inventarul nouțărilor.....	74
Capitolul III. Drepturile succesoriale ale rudelor defunctului.....	76
§1. Clasa întâi de moștenitori legali.....	76
1.1. Noțiune	76
1.2. Împărțirea moștenirii	79
1.3. Caracterele juridice ale dreptului la moștenire al descendenților	80
§2. Clasa a doua de moștenitori legali	81
2.1. Ascendenții privilegiați.....	81
2.1.1. Noțiune.....	81
2.1.2. Împărțirea moștenirii.....	83
2.1.3. Caracterele juridice ale dreptului la moștenire al ascendenților privilegiați	85
2.2. Colateralii privilegiați.....	85
2.2.1. Noțiune.....	85
2.2.2. Împărțirea moștenirii între colateralii privilegiați și între aceștia și ascendenții privilegiați	87
2.2.3. Caracterele juridice ale dreptului la moștenire al colateralilor privilegiați	90
§3. Clasa a treia de moștenitori legali	90
3.1. Noțiune	90
3.2. Împărțirea moștenirii	91
3.3. Caracterele juridice ale dreptului la moștenire al ascendenților ordinari.....	91
§4. Clasa a patra de moștenitori legali	92
4.1. Noțiune	92
4.2. Împărțirea moștenirii	92
4.3. Caracterele juridice ale dreptului la moștenire al colateralilor ordinari	93
§5. Inventarul nouțărilor.....	93
Capitolul IV. Moștenirea vacantă.....	94
§1. Noțiunea de moștenire vacantă și reglementarea juridică a acesteia.....	94
§2. Beneficiarii drepturilor succesoriale asupra moștenirii vacante.....	96
§3. Natura juridică a drepturilor succesoriale asupra moștenirilor vacante și interesul determinării acesteia	98

§4. Particularitățile drepturilor succesoriale ale comunei, orașului sau municipiului asupra moștenirilor vacante	100
§5. Situații atipice privind moștenirea vacantă	106
§6. Inventarul nouțărilor	108

Titlul III. Devoluțiunea testamentară a moștenirii 109

Capitolul I. Testamentul 109

Secțiunea 1. Considerații generale privind testamentul	109
§1. Noțiunea testamentului și reglementarea legală a acestuia	109
§2. Caracterele juridice ale testamentului	111
§3. Cuprinsul testamentului	112
§4. Proba testamentului	113
§5. Interpretarea testamentului	114
§6. Condițiile esențiale de validitate ale testamentului	115
6.1. Capacitatea în materia testamentului	115
6.1.1. Capacitatea în materia testamentului ce nu conține legate	115
6.1.2. Capacitatea în materia legatului	116
A. Capacitatea de a dispune prin legat	117
B. Capacitatea de a primi prin legat	117
6.1.3. Simulația în materia incapacităților speciale de a primi	119
6.2. Consimțământul	120
6.3. Obiectul	121
6.4. Cauza (scopul)	123
6.5. Forma	123
6.5.1. Considerații generale privind forma testamentului	123
6.5.2. Condițiile generale de formă	124
A. Forma scrisă	124
B. Interzicerea testamentului reciproc	124
6.5.3. Sancțiunea nerespectării condițiilor de formă	125
6.5.4. Limitări ale efectelor nulității absolute în cazul nerespectării condițiilor de formă ale testamentului și derogări de la dreptul comun	125
§7. Inventarul nouțărilor	127
Secțiunea a 2-a. Formele testamentului	128
§1. Considerații generale privind formele testamentului	128
§2. Testamentele ordinare	129
2.1. Testamentul olograf	129
2.1.1. Noțiunea testamentului olograf și reglementarea legală a acestuia	129
2.1.2. Avantajele și inconveniențele testamentului olograf	130
2.1.3. Condițiile speciale de formă ale testamentului olograf	131
2.1.4. Deschiderea testamentului olograf	133
2.1.5. Forța probantă a testamentului olograf	134
A. Forța probantă a scrierii și semnăturii	134
B. Forța probantă a datei	134
2.2. Testamentul autentic	135

2.2.1. Noțiunea testamentului autentic și reglementarea legală a acestuia	135
2.2.2. Avantajele și inconveniente testamentele autentic	136
2.2.3. Autentificarea testamentului	137
2.2.4. Înregistrarea testamentului autentic	139
2.2.5. Forța probantă a testamentului autentic	139
§3. Testamentele privilegiate	140
3.1. Noțiunea testamentelor privilegiate și reglementarea legală a acestora.....	140
3.2. Testamentul făcut în timp de epidemii, catastrofe, războaie sau alte asemenea împrejurări excepționale.....	140
3.3. Testamentul făcut la bordul unei nave sau aeronave	140
3.4. Testamentul militarilor	141
3.5. Testamentul făcut de o persoană internată într-o instituție sanitară ..	141
3.6. Reguli comune testamentelor privilegiate	141
§4. Testamentul sumelor și valorilor depozitate	142
§5. Conversiunea formei testamentare	143
§6. Inventarul noutăților.....	145
Capitolul II. Principalele dispoziții testamentare.....	147
Secțiunea 1. Legatul	147
§1. Noțiunea legatului și caracterele juridice ale acestuia.....	147
§2. Condițiile legatului.....	148
§3. Clasificarea legatelor.....	150
3.1. Clasificarea legatelor după obiectul lor	150
3.1.1. Legatul universal.....	150
3.1.2. Legatul cu titlu universal.....	152
3.1.3. Legatul cu titlu particular	157
A. Legatul rentei viagere sau al unei creanțe de întreținere	159
B. Legatul alternativ	160
C. Legatul bunului altuia	160
D. Legatul conjunctiv.....	161
3.2. Clasificarea legatelor după legătura lor cu modalitățile	162
3.2.1. Legatul pur și simplu.....	162
3.2.2. Legatul cu termen	162
3.2.3. Legatul sub condiție	163
3.2.4. Legatul cu sarcină (<i>sub modo</i>)	163
A. Sarcina prevăzută în interesul unui terț	164
B. Sarcina prevăzută în interesul testatorului	165
C. Sarcina prevăzută în interesul legatarului însuși.....	165
3.3. Inventarul noutăților	165
§4. Ineficacitatea legatului	165
4.1. Considerații generale privind ineficacitatea legatelor	165
4.2. Revocarea legatelor	166
4.2.1. Revocarea voluntară a legatelor	166
A. Revocarea voluntară a testamentului	166
B. Revocarea voluntară a legatelor.....	172

C. Retractarea revocării voluntare a testamentului.....	175
4.2.2. Revocarea judecătorească a legatelor.....	176
A. Revocarea judecătorească a legatului pentru neîndeplinirea sarcinii	177
B. Revocarea judecătorească a legatului pentru ingratitude	177
4.3. Inventarul nouțărilor	180
4.4. Caducitatea legatelor	180
4.4.1. Noțiunea caducității	180
4.4.2. Cauzele caducității	181
A. Legatarul nu mai este în viață la data deschiderii moștenirii [art. 1071 lit. a) C.civ.].....	182
B. Legatarul este incapabil de a primi legatul la data deschiderii moștenirii [art. 1071 lit. b) C.civ.]	183
C. Legatarul este nedemn [art. 1071 lit. c) C.civ.].....	183
D. Legatarul renunță la legat [art. 1071 lit. d) C.civ.]	184
E. Legatarul decedează înaintea împlinirii condiției suspensive ce afectează legatul, dacă aceasta avea un caracter pur personal [art. 1071 lit. e) C.civ.].....	184
F. Bunul ce formează obiectul legatului cu titlu particular a pierit în totalitate din motive care nu țin de voința testatorului, în timpul vieții testatorului sau înaintea împlinirii condiției suspensive ce afectează legatul [art. 1071 lit. f) C.civ.].....	185
4.4.3. Regimul legatului-sarcină	186
4.5. Consecințele ineficacității legatelor.....	186
4.6. Inventarul nouțărilor	188
Secțiunea a 2-a. Dezmoștenirea	189
§1. Noțiunea dezmoștenirii	189
§2. Felurile dezmoștenirii	190
§3. Efectele dezmoștenirii.....	193
§4. Nulitatea dezmoștenirii	195
§5. Inventarul nouțărilor.....	196
Secțiunea a 3-a. Execuția testamentară.....	196
§1. Noțiunea execuției testamentare	196
§2. Natura juridică a execuției testamentare	198
§3. Atribuțiunile executorului testamentar.....	200
3.1. Considerații generale privind atribuțiunile executorului testamentar	200
3.2. Atribuțiunile executorului testamentar	201
3.3. Transmiterea execuției testamentare.....	203
§4. Încetarea execuției testamentare	203
4.1. Cazurile de încetare a execuției testamentare	203
4.2. Obligația de a da socoteală și răspunderea executorului testamentar	204
§5. Inventarul nouțărilor.....	206

Capitolul III. Limitele dreptului de a dispune asupra moștenirii.....	207
§1. Considerații generale privind limitele dreptului de a dispune asupra moștenirii	207
§2. Oprirea actelor juridice asupra moștenirii nedeschise.....	207
2.1. Noțiunea și reglementarea legală a actelor juridice asupra moștenirii nedeschise.....	207
2.2. Condițiile actelor juridice asupra moștenirii nedeschise	208
2.3. Sancțiunea aplicabilă actelor juridice asupra moștenirii nedeschise	209
§3. Oprirea substituțiilor fideicomisare graduale și veșnice	210
3.1. Noțiunea substituției fideicomisare și reglementarea legală a acesteia	210
3.2. Condițiile substituției fideicomisare	212
3.3. Efectele substituției fideicomisare (sau cazurile în care aceasta este permisă)	213
3.4. Ineficacitatea substituției fideicomisare	214
3.5. Revizuirea sarcinii administrării bunului/bunurilor.....	215
3.6. Liberalitățile reziduale.....	215
3.7. Inventarul noutăților	217
§4. Oprirea liberalităților care încalcă rezerva succesorală.....	218
4.1. Noțiunea rezervei succesorale și reglementarea legală a acesteia	218
4.2. Caracterele juridice ale rezervei succesorale.....	219
4.2.1. Rezerva succesorală reprezintă o parte a moștenirii (<i>pars hereditatis</i>).....	219
4.2.2. Rezerva succesorală este indisponibilă	220
4.3. Întinderea rezervei succesorale.....	221
4.3.1. Considerații generale privind întinderea rezervei succesorale.....	221
4.3.2. Rezerva soțului supraviețuitor al defunctului.....	221
A. Cotitatea disponibilă specială a soțului supraviețuitor. Reglementare legală	222
B. Determinarea quantumului cotității disponibile speciale	224
C. Sancțiunea depășirii cotității disponibile speciale	225
D. Problema imputării rezervei soțului supraviețuitor asupra moștenirii	226
4.3.3. Rezerva descendenților defunctului	228
A. Calculul rezervei când vin la moștenire descendenți de gradul al doilea sau de gradele următoare.....	228
4.3.4. Rezerva ascendenților privilegiați ai defunctului.....	229
4.4. Calculul rezervei succesorale și al cotității disponibile	231
4.4.1. Determinarea activului brut al moștenirii	231
4.4.2. Stabilirea activului net al moștenirii	233
4.4.3. Reunirea fictivă a valorii donațiilor făcute de către defunct ...	235
A. Gratuități care nu sunt supuse reunirii	235
B. Evaluarea bunurilor donate	237

4.4.4. Considerații finale privind calculul rezervei succesoriale și al cotității disponibile.....	238
4.5. Reducțiunea liberalităților excesive.....	239
4.5.1. Noțiunea reducăunii liberalităților excesive și reglementarea legală a acesteia.....	239
4.5.2. Persoanele care pot invoca reducăunii liberalităților excesive	240
4.5.3. Ordinea reducăunii liberalităților excesive	241
4.5.4. Căile procedurale de exercitare a dreptului la reducăune	243
A. Reducăunea prin bună învoială	243
B. Reducăunea judiciară	243
4.5.5. Efectele reducăunii liberalităților excesive.....	245
4.5.6. Reducăunea unor liberalități speciale	248
4.6. Inventarul noutăților	250
§5. Raportul donațiilor	253
5.1. Noțiunea raportului donațiilor și reglementarea legală a acestuia.....	253
5.2. Domeniul de aplicare a raportului	254
5.2.1. Raportul donațiilor privește numai anumiți moștenitori legali (soțul supraviețuitor și descendenții defunctului).....	254
5.2.2. Raportul donațiilor privește numai donațiile, nu și legatele....	254
5.3. Delimitarea raportului donațiilor de instituțiile juridice asemănătoare... ..	255
5.3.1. Delimitarea raportului donațiilor de reducăunea liberalităților excesive	255
5.3.2. Delimitarea raportului donațiilor de operațiunea de stabilire a masei de calcul	255
5.4. Condițiile raportului donațiilor	256
5.5. Persoanele care pot cere raportul donațiilor	258
5.6. Donațiile care sunt supuse raportului	259
5.7. Donațiile care nu sunt supuse raportului	260
5.8. Efectele scutirii de raport.....	261
5.9. Modalitățile de realizare a raportului donațiilor	261
5.9.1. Raportul prin preluare [art. 1151 alin. (4) C.civ.]	262
5.9.2. Raportul prin imputație [art. 1151 alin. (5) C.civ.]	263
5.9.3. Raportul în bani [art. 1151 alin. (6) C.civ.].....	263
5.10. Căile procedurale de realizare a raportului	264
5.11. Evaluarea bunului în cazul raportului prin echivalent	265
5.12. Inventarul noutăților	267
§6. Raportul datoriilor	268
6.1. Noțiunea raportului datoriilor și reglementarea legală a acestuia... ..	268
6.2. Condițiile și efectele raportului datoriilor.....	269
6.2.1. Condițiile raportului datoriilor	269
6.2.2. Efectele raportului datoriilor.....	269
6.3. Natura juridică a raportului datoriilor.....	270
6.4. Inventarul noutăților	270
§7. Imputarea liberalităților și cumulul rezervei succesoriale cu cotitatea disponibilă.....	271

Titlul IV. Transmisiunea moștenirii.....	273
Capitolul I. Dreptul de opțiune succesorală.....	273
Secțiunea 1. Considerații generale privind dreptul de opțiune succesorală....	273
§1. Noțiunea de opțiune succesorală și reglementarea legală a acesteia.....	273
§2. Subiectele dreptului de opțiune succesorală.....	277
2.1. Moștenitorii legali	277
2.2. Legatarii.....	277
2.3. Creditorii succesibilului.....	278
§3. Caracterile juridice ale actului de opțiune succesorală.....	278
§4. Condițiile de validitate ale actului de opțiune succesorală.....	282
4.1. Capacitatea cerută pentru exercitarea dreptului de opțiune succesorală	282
4.2. Consimțământul neviciat	283
4.3. Obiectul actului de opțiune succesorală	283
4.4. Cauza actului de opțiune succesorală	283
4.5. Forma actului de opțiune succesorală.....	283
4.6. Sancțiunea nerespectării condițiilor de validitate ale actului de opțiune succesorală.....	284
§5. Exercițarea dreptului de opțiune succesorală	284
5.1. Termenul de opțiune succesorală.....	284
5.2. Natura juridică a termenului de opțiune succesorală	285
5.3. Domeniul de aplicare a termenului de opțiune succesorală.....	285
5.4. Începutul termenului de opțiune succesorală.....	286
5.5. Suspendarea și repunerea în termenul de opțiune succesorală	287
5.5.1. Suspendarea dreptului de opțiune succesorală	287
5.5.2. Repunerea în termenul de opțiune succesorală	288
5.6. Reducerea termenului de opțiune succesorală	290
5.7. Prorogarea termenului de opțiune succesorală	290
5.8. Efectele împlinirii termenului de opțiune succesorală.....	291
§6. Inventarul noutăților.....	292
Secțiunea a 2-a. Acceptarea moștenirii.....	293
§1. Noțiunea și reglementarea legală a acceptării moștenirii	293
§2. Felurile acceptării.....	293
2.1. Acceptarea voluntară	294
2.1.1. Acceptarea voluntară expresă	294
2.1.2. Acceptarea voluntară tacită.....	295
2.2. Acceptarea forțată.....	299
2.2.1. Noțiunea acceptării forțate și reglementarea legală a acesteia.....	299
2.2.2. Condițiile acceptării forțate.....	300
A. Existența elementului obiectiv.....	300
B. Existența elementului subiectiv	301
C. Faptele frauduloase să fie de natură a păgubi alte persoane	302
D. Autorul faptei să aibă calitatea de moștenitor.....	302
2.3. Efectele acceptării moștenirii	304
2.3.1. Efectele generale ale acceptării moștenirii.....	304

2.3.2. Efectele speciale ale acceptării moștenirii	305
2.4. Întocmirea inventarului și luarea măsurilor speciale de conservare a bunurilor succesoriale	306
2.4.1. Întocmirea inventarului bunurilor succesoriale	306
2.4.2. Termenul de efectuare a inventarului	308
2.4.3. Măsurile speciale de conservare a bunurilor succesoriale	308
§3. Inventarul nouțărilor	309
Secțiunea a 3-a. Renunțarea la moștenire	310
§1. Noțiunea renunțării la moștenire și reglementarea legală a acesteia	310
§2. Condițiile de validitate ale renunțării la moștenire	310
2.1. Condiții speciale de fond	310
2.2. Condiții de formă	312
2.3. Nulitatea declarației de renunțare la moștenire	313
§3. Efectele renunțării la moștenire	313
§4. Revocarea renunțării la moștenire	315
4.1. Noțiunea, reglementarea legală și condițiile revocării renunțării la moștenire	315
4.2. Efectele revocării renunțării la moștenire	316
§5. Inventarul nouțărilor	317
Capitolul II. Transmisiunea activului și pasivului moștenirii	318
§1. Obiectul transmisiunii	318
1.1. Activul moștenirii	318
1.2. Pasivul moștenirii	319
§2. Transmisiunea activului moștenirii	320
§3. Transmisiunea pasivului moștenirii	321
3.1. Categoriile de moștenitori care suportă pasivul moștenirii	321
3.2. Principiul divizării de drept a pasivului moștenirii	323
3.3. Excepțiile pe care le comportă principiul divizării de drept a pasivului moștenirii	325
3.4. Regularizarea plății pasivului între moștenitori	326
§4. Inventarul nouțărilor	327
Capitolul III. Sezina	329
§1. Noțiunea de sezină și reglementarea legală a acesteia	329
§2. Moștenitorii sezinari	330
§3. Efectele sezinei	331
§4. Dobândirea sezinei de către moștenitorii nesezinari	331
4.1. Considerații generale privind dobândirea sezinei de către moștenitorii nesezinari	331
4.2. Dobândirea sezinei moștenirii de către legatari	332
§5. Inventarul nouțărilor	334
Capitolul IV. Petiția de ereditate	335
§1. Noțiunea și reglementarea legală a petiției de ereditate	335
§2. Persoanele care pot obține recunoașterea calității de moștenitor	336
§3. Delimitarea petiției de ereditate de alte acțiuni civile asemănătoare	336
§4. Caracterele juridice ale petiției de ereditate	337

§5. Dovada calității de moștenitor în cadrul petiției de ereditate	338
5.1. Considerații generale privind dovada calității de moștenitor	338
5.2. Dovada calității de moștenitor prin certificatul de moștenitor.....	338
5.2.1. Considerații generale privind certificatul de moștenitor	338
5.2.2. Funcțiile certificatului de moștenitor	340
5.2.3. Puterea doveditoare a certificatului de moștenitor.....	341
5.3. Dovada calității de moștenitor prin alte mijloace de probă	343
§6. Efectele petiției de ereditate	343
§7. Inventarul nouțărilor.....	346

Titlul V. Indiviziunea și împărțea moștenirii 348

Capitolul I. Indiviziunea succesorală..... 348

§1. Noțiunea, reglementarea legală și caracteristicile indiviziunii succesorale	348
§2. Regimul juridic aplicabil indiviziunii succesorale	349
§3. Imprescriptibilitatea dreptului de a cere ieșirea din indiviziune	351
§4. Inventarul nouțărilor.....	353

Capitolul II. Partajul succesoral..... 354

§1. Noțiunea și reglementarea legală a partajului succesoral.....	354
§2. Condițiile generale de fond ale partajului succesoral.....	354
2.1. Persoanele care pot cere partajul moștenirii	354
2.2. Capacitatea necesară pentru a cere și participa la partajul moștenirii.....	355
§3. Obiectul partajului succesoral	355
3.1. Bunuri care nu formează obiectul partajului, deși există la data deschiderii moștenirii în patrimoniul defunctului.....	356
3.2. Bunurile care fac obiectul partajului, deși nu există la data deschiderii moștenirii în patrimoniul defunctului.....	357
§4. Formele partajului succesoral	358
4.1. Partajul prin bună învoială.....	358
4.2. Partajul pe cale judecătorească	359
4.2.1. Cazuri de partaj pe cale judecătorească.....	359
4.2.2. Modalitățile de realizare a partajului pe cale judecătorească.....	360
A. Partajul în natură.....	360
§5. Efectele partajului succesoral.....	363
5.1. Efectul constitutiv al partajului.....	363
5.2. Consecințele efectului constitutiv al partajului.....	364
§6. Obligația de garanție între copărtași.....	364
§7. Desființarea partajului succesoral	365
§8. Drepturile creditorilor cu privire la partajul succesoral	366
§9. Inventarul nouțărilor.....	367

Capitolul III. Partajul de ascendent 369

§1. Noțiunea partajului de ascendent	369
§2. Condițiile partajului de ascendent	369
2.1. Considerații generale privind condițiile partajului de ascendent....	369
2.2. Persoanele care pot realiza partajul de ascendent.....	370

2.3. Persoanele între care se poate realiza partajul de ascendent.....	370
2.4. Obiectul partajului de ascendent.....	371
2.5. Modul de efectuare a partajului	372
§3. Efectele partajului de ascendent.....	373
3.1. Efectele partajului realizat prin donație.....	373
3.1.1. Efecte înainte de deschiderea succesiunii	373
A. Efecte între ascendentul-donator și descendenții-donatari	373
B. Efecte între descendenții-donatari.....	373
3.1.2. Efecte după deschiderea succesiunii	374
3.2. Efectele partajului realizat prin testament	374
§4. Cauzele de ineficacitate a partajului de ascendent	375
§5. Inventarul nouțărilor.....	376
Bibliografie.....	377